

मंगळयानावरील इंजिनाचे प्रज्वलन यशस्वी

यान मंगळाच्या गुरुत्व वर्तुळात दाखल; उद्या कक्षेत प्रवेश

बंगळूर, ता. २२ (पीटीआय) : भारताच्या मंगळ मोहिमेतील आणखी एक महत्त्वाचा टप्पा सोमवारी (ता. २२) गाठला गेला असून, गेले ३०० दिवस निद्रावस्थेत असलेले मंगळयानावरील इंजिन यशस्वीरीत्या प्रज्वलित करण्यात संशोधकांना यश आले आहे. "आम्ही 'लिव्हिंग अँपोजी मोटर (एलएएम) नावाचे हे इंजिन चार सेकंदांसाठी यशस्वीरीत्या सुरु केले असून, मंगळयानाच्या मार्गामध्ये अपेक्षित असलेला छोटा बदल करण्यात आला आहे. पुढच्या टप्प्यात बुधवारी (ता. २४)

हे यान मंगळ ग्रहाच्या कक्षेत नेण्याची प्रक्रिया पूर्ण केली जाईल," असे भारतीय अंतराळ संशोधन संस्थेने (इस्रो) म्हटले आहे. या घटनेचे साक्षीदार होण्यासाठी पंतप्रधान नरेंद्र मोदी संस्थेच्या येथील मुख्यालयात उपस्थित राहणार आहेत.

हे इंजिन प्रज्वलित होण्याबरोबरच मंगळयानाने मंगळाच्या गुरुत्व वर्तुळाच्या

प्रभाव क्षेत्रातही प्रवेश केला आहे. संस्थेने केलेल्या आकडेमोडीनुसार यान ग्रहाच्या प्रभाव क्षेत्राच्या ५.४ लाख किलोमीटर त्रिज्येच्या परिसरामध्ये आहे. यानाने आतापर्यंत ६६ कोटी ६० लाख किलोमीटर अंतर कापले असून, मागील वर्षी डिसेंबरमध्ये ते पृथ्वीच्या गुरुत्व बलाच्या बाहेर गेले होते," असे 'इस्रो'ने म्हटले आहे. मंगळयानाचा वेग सध्या २२.१ किलोमीटर प्रतिसेकंद असून, बुधवारी (ता. २४) हेच इंजिन पुन्हा विरुद्ध दिशेला प्रज्वलित करून यानाचा वेग ४.४ किलोमीटर प्रतिसेकंद केला जाईल. मंगळाच्या गुरुत्व

बलाचा विचार करता यान ग्रहाच्या कक्षेत फिरत राहण्यासाठी वेग कमी करणे गरजेचे आहे. संस्थेने या प्रक्रियेसाठीच्या सूचना यानाला दिल्या आहेत, असेही संस्थेच्या शास्त्रज्ञांनी स्पष्ट केले. भारताचे मंगळयान मंगळाच्या कक्षेत प्रवेश करण्याच्या तयारीत असतानाच अमेरिकेची अंतराळ संशोधन संस्था 'नासा'चे 'मावेन' हे अंतराळयान सोमवारीच मंगळाच्या कक्षेत पोचले.

एकमेवाद्वितीय यश

मंगळयानाने बुधवारी मंगळाच्या कक्षेत यशस्वीरीत्या प्रवेश केल्यास पहिल्याच प्रयत्नात असे यश मिळविणारा भारत पहिला देश ठरणार आहे. त्याचबरोबर मंगळावर यान पाठविणारा भारत आशिया खंडातील पहिलाच देश ठरणार आहे. भारताची मोहीम जगातील सर्वांत कमी खर्चाची असून, केवळ ४५० कोटी रुपये खर्च झाले आहेत.

अंतराळयान सुस्थितीत असून त्याने ९८ टक्के प्रवास पूर्ण केला आहे. २४ तारखेला सकाळी ७.१७ वाजता यान मंगळाच्या कक्षेत सोडण्याची प्रक्रिया सुरु करण्यात येणार आहे.

- के. राधाकृष्णन, 'इस्रो'चे प्रमुख